

Torstai 9. lokakuuta 2008

12. pyytää komissiota ja neuvostoa tekemään Lissabonin sopimuksen hengen mukaisen sopimuksen, jolla varmistetaan parlamentin täysimääräinen osallistuminen EU:n kansainvälisiin kauppaneuvotteluihin;
13. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille ja WTO:n pääjohtajalle.

Veden niukkuuden ja kuivuuden asettamiin haasteisiin vastaaminen Euroopan unionissa

P6_TA(2008)0473

Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. lokakuuta 2008 veden niukkuuden ja kuivuuden asettamiin haasteisiin vastaamisesta Euroopan unionissa (2008/2074(INI))

(2010/C 9 E/06)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 18. heinäkuuta 2007 annetun komission tiedonannon ”Veden niukkuuden ja kuivuuden asettamiin haasteisiin vastaaminen Euroopan unionissa” (KOM(2007)0414) (jäljempänä tiedonanto),
 - ottaa huomioon yhteisön vesipolitiikan puitteista 23. lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon Euroopan ympäristöpolitiikan instituutin ja Euroopan ympäristökeskuksen laatiman vaikutustenarviointiraportin ja tutkimukset,
 - ottaa huomioon 4. syyskuuta 2003 antamansa päätöslauselman komission tiedonannosta ”Vesihuolto kehitysmaissa ja EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan painopisteet”⁽²⁾,
 - ottaa huomioon 18. toukokuuta 2006 antamansa päätöslauselman luonnonkatastrofeista (tulipalot, kuivuus ja tulvat) – maataloutta koskevat näkökohdat⁽³⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan,
 - ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön ja aluekehitysvaliokunnan sekä maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnot (A6-0362/2008),
- A. ottaa huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus eivät rajoitu maantieteellisesti Euroopan unioniin vaan että niillä on vaikutuksia kansainvälisesti ja ne ovat maailmanlaajuinen ongelma; ottaa huomioon, että veden vuoksi on jo käynnistynyt kansainvälisiä konflikteja ja että niiden lisääntymisen vaara kasvaa,
- B. ottaa huomioon, että vesi on elämälle välttämätön, kaikille yhteinen hyödyke, eikä sitä tulisi nähdä pelkkänä kauppatarvarana; ottaa huomioon, että vesipolitiikan olisi aina pyrittävä varmistamaan vesivarojen tasapuolinen saatavuus kaikille, tulevat sukupolvet mukaan lukien,
- C. ottaa huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus ovat suuri haaste, jolla on sosiaalis-taloudellisia ja ekologisia vaikutuksia Euroopan unionille; ottaa huomioon, että viimeisten 30 vuoden aikana kuivuuden taloudellisten kokonaisvaikutusten Euroopan unionissa on arvioitu olevan sata miljardia euroa,
- D. ottaa huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus vaikuttavat jo nyt moniin EU:n osiin ja että noin viidennes EU:n väestöstä asuu valtioissa, joiden vesivaroihin kohdistuu painetta,

⁽¹⁾ EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ EUVL C 76 E, 25.3.2004, s. 430.

⁽³⁾ EUVL C 297 E, 7.12.2006, s. 363.

Torstai 9. lokakuuta 2008

- E. ottaa huomioon, että yhteisön maita eri mittakaavassa koetteleva aavikoituminen köyhdyttää luonnonympäristöä ja johtaa maaperän pilaantumiseen ja siten maan viljelyarvon laskuun,
- F. ottaa huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus eivät ole yhtä ajankohtaisia ongelmia kaikilla Euroopan unionin alueilla, vaan ne ovat ajankohtaisimpia eteläisimmässä jäsenvaltioissa,
- G. ottaa huomioon, että veden niukkuudesta ja kuivuudesta johtuvat ongelmat ilmenevät eri alueilla hyvin eri tavoin; ottaa huomioon, että näiden ongelmien ratkaisuun tähtäävien toimien olisi perustuttava alueelliseen lähestymistapaan,
- H. ottaa huomioon, että viimeisten 30 vuoden aikana veden niukkuutta ja kuivuutta on esiintynyt yhä useammin ja pahemmin ja että ilmastonmuutos todennäköisesti kärjistää tilannetta, mikä johtaa veteen liittyvien ääri-ilmiöiden lisääntymiseen sekä EU:ssa että sen ulkopuolella, ja se vaikuttaa todennäköisesti sekä vesivarojen laatuun että määrään,
- I. ottaa huomioon, että veden käytön kehitys ei ole kestävää ja että EU:ssa tuhlataan yhä 20 prosenttia vedestä tehottomuuden vuoksi,
- J. ottaa huomioon, että ankara kuivuus yhdessä sademäärien vähenemisen kanssa lisää metsäpaloaaraa, jonka osoittivat hiljattain Etelä-Euroopassa raivonneet tuhoisat palot,
- K. ottaa huomioon, että EU:ssa ei ole tehty kattavaa teknisesti ja tieteellisesti pätevää arviointia veden määrästä; ottaa huomioon, että käytettävissä olevat alueelliset tiedot ja vuodenaikoihin liittyvää vaihtelua koskevat tiedot ovat hyvin rajalliset,
- L. ottaa huomioon, että veden niukkuus voi johtua luonnollisista syistä, ihmisen toiminnasta tai niiden molempien vuorovaikutuksesta vesivarojen liikakäytön tai veden laadun heikkenemisen seurauksena; ottaa huomioon, että veden liikakäyttö on yksi aavikoitumisen syistä,
- M. ottaa huomioon, että matkailu lisää vedentarvetta erityisesti kesäaikaan ja etenkin Etelä-Euroopan rannikkoalueilla,
- N. ottaa huomioon, että tietoisuuden lisääminen ja hyvän tiedon tarjoaminen kansalaisille eri muodoissa, kuten tiedotus- ja valistuskampanjoiden kautta, on keskeistä pyrittäessä muuttamaan käyttäytymistä ja käytänteitä sekä edistämään vettä säästävän ja tehokasta vedenkäyttöä suosivan kulttuurin syntymistä,
- O. ottaa huomioon, että julkinen vesihuolto on keskeinen kansanterveyteen liittyvä julkinen palvelu, eikä sitä tule keskeyttää,
- P. ottaa huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus ovat monimutkaisia ympäristökysymyksiä, joita pitäisi siksi säännellä muiden ympäristökysymysten rinnalla ja ne huomioon ottaen,
- Q. ottaa huomioon, että maatalous tuotantoalana kärsii akuutisti veden niukkuuden ja kuivuuden vaikutuksista, samalla kun sillä on tärkeä asema saatavilla olevien vesivarojen kestävässä hallinnassa,
- R. ottaa huomioon, että monitoimintaisella maataloudella on tärkeä tehtävä Euroopan unionissa maisemien, luonnon monimuotoisuuden ja puhtaan veden suojelussa ja että se tarvitsee sen vuoksi taloudellista tukea tietyille toimille sekä vesihuoltoa koskevaa tieteellistä neuvontaa,
- S. ottaa huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus ovat merkittäviä maatalouden raaka-aineiden hintojen nousua kiihdyttäviä tekijöitä; ottaa huomioon, että on tarpeen turvata vakaa elintarvikkeiden toimitusvarmuus väestölle,

Torstai 9. lokakuuta 2008

- T. ottaa huomioon, että maataloudessa tarvitaan suuria määriä vettä ja koska maatalous sen vuoksi on riippuvaista vedensaannista, se on otettava vastuullisena toimijana mukaan integroituihin alueellisiin vesihuoltojärjestelmiin, mitä tulee tasapainoiseen vedenkäyttöön, vedentuhlauksen lopettamiseen, asianmukaiseen maisema- ja viljelysuunnitteluun sekä veden suojelemiseen saastumiselta,
- U. ottaa huomioon, että kuivuus edistää myös kasvien terveyttä uhkaavien tiettyjen tuholaisien lisääntymistä, mikä vähentää satoja huomattavasti,
- V. ottaa huomioon, että komission neljännessä taloudellista ja sosiaalista koheesiota koskevassa kertomuksessa (KOM(2007)0273) määritetään ilmastonmuutos ja erityisesti kuivuus ja vesipula yhdeksi uudeksi haasteeksi, jolla on kauaskantoisia alueellisia seurauksia, joita on käsiteltävä koheesiopolitiikalla ja jotka ovat tähän mennessä vaikuttaneet 11 prosenttiin Euroopan unionin väestöstä ja 17 prosenttiin sen alueesta;
1. pitää tiedonantoa myönteisenä ja kannattaa ehdotettuja ensimmäisiä toimintavaihtoehtoja, mutta pahoittelee, että tiedonanto koskee vain EU:ta ja jäsenvaltioita; palauttaa mieliin, että veden niukkuus ja kuivuus ovat kansainvälinen ongelma ja toimiin on ryhdyttävä sen mukaisesti;
 2. korostaa, että alueiden ja maiden rajat ylittävillä jokien valuma-alueilla voi olla vakavia rajat ylittäviä vaikutuksia ylä- ja alavirrassa sijaitseviin alueisiin ja että on siksi välttämätöntä, että jäsenvaltiot samoin kuin alueelliset ja paikalliset viranomaiset tekevät yhteistyötä liittyen vesipulaan ja kuivuuteen ja että ne takaavat vesivarojen kestävä ja oikeudenmukaisen käytön; katsoo, että veden niukkuuden sekä kuivuuden erityisluonne edellyttää yhteensovitettuja toimia EU:ssa ja jäsenvaltioissa samoin kuin alue- ja paikallishallinnossa;
 3. pahoittelee, että tiedonanto rajoittuu yleisten tavoitteiden edistämiseen ja että siinä esitetään vain rajallinen määrä tarkkoja toimia eikä lainkaan konkreettista aikataulua niiden toteutukselle alueilla, joita veden niukkuus ja kuivuus uhkaavat; pitää valitettavana realististen tavoitteiden ja määräaikaisten puuttumista niiden saavuttamiseksi sekä sitä, että ei painoteta tarvetta tiiviiseen yhteistyöhön kansallisten, alue- ja paikallisviranomaisten kanssa; kehottaa komissiota laatimaan jatkuvan ohjelman, johon kuuluu etenkin edistymiskertomus vuonna 2009 ja Euroopan unionin strategian tarkistaminen ja kehittäminen;
 4. korostaa alueiden merkitystä teknologisten vesialan innovaatioiden vauhdittajana, kun otetaan huomioon, että vedenkäytön tehokkuus on yhä keskeisempi kilpailukyvyyn tekijä; kehottaa siksi alueellisia viranomaisia harkitsemaan kansallista ja kansainvälistä alueiden välistä yhteistyötä, tiedonvaihtoa ja strategisia kumppanuuksia tehokkaan paikallisen vesihuollon järjestämiseksi;
 5. kehottaa alueellisia ja paikallisia viranomaisia hyödyntämään rakennerahastojen tarjoamia suuria mahdollisuuksia ja investoimaan nykyisen infrastruktuurin ja tekniikan parantamiseen ja uudistamiseen (etenkin alueilla, joilla vesivaroja haaskataan vesiputkien vuotaessa) niin, että huomioon otetaan etenkin puhtaat teknologiat, jotka edistävät veden tehokasta käyttöä ja jotka voidaan yhdistää integroituihin vesivarojen hallintaan, ja kehottaa erityisesti käsittelemään veden tehokkaan käytön haastetta (säästämistä ja uudelleenkäyttöä) teollisuudessa ja maataloudessa sekä kuluttajien kotitalouksissa käyttämän veden suhteen;
 6. korostaa, että myönnettäessä varoja infrastruktuurihankkeisiin pitää keskittyä laadukkaan ja tarvelähtöisen vesihuollon parantamiseen;
 7. muistuttaa, että vesivarojen hallinnoinnissa olisi suosittava kysyntään perustuvaa lähestymistapaa; katsoo kuitenkin, että EU:n olisi omaksuttava vesivarojen hallinnassa kokonaisvaltainen lähestymistapa, johon kuuluu kysynnän hallintatoimia sekä vesikierron olemassa olevien resurssien optimointiin ja uusien varojen luomiseen tähtäviä toimia, ja katsoo, että lähestymistavassa on huomioitava ympäristölliset, sosiaaliset ja taloudelliset näkökohdat;

Torstai 9. lokakuuta 2008

8. toteaa, että myös tarjontaan kohdistuvia toimia olisi harkittava, jotta voitaisiin löytää talouden ja ympäristön kannalta tehokkain ratkaisu, optimoida tarjonnan ja kysynnän tasapaino ja varmistaa keskeytymättömän julkisen vesihuolto myös kuivuuden aikana kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti; katsoo, että on kannustettava veden eri käyttötarkoitusten toimivan hierarkian laadintaan tähtääviä toimia ja että juoksuvesiväylien rakentaminen veden ohjaamiseksi pitkien välimatkojen päähän ei voi olla ratkaisu veden niukkuuteen; korostaa kuitenkin tarjontaan kohdistuvien toimien mahdollista merkitystä alueilla, jotka kärsivät pahiten veden niukkuudesta ja kuivuudesta; tällaiset toimet voivat olla perinteisiä ratkaisuja kuten infrastruktuurien rakentaminen virtaamien säätelämiseksi, tai vaihtoehtoisia ja innovatiivisia ratkaisuja kuten jäteveden kestävä uudelleenkäyttö tai suolanpoisto;

9. korostaa Euroopan maatalousväestön harjoittaman toiminnan merkitystä maaperän eroosion ja aavikoitumisen torjunnassa ja pyytää, että tunnustetaan eurooppalaisten tuottajien ratkaiseva rooli jatkuvan kuivuuden vaivaamien tai tuulen puhaltaman hiekan uhkaamien alueiden kasvipeitteen säilyttämisessä; korostaa hyötyä, jota veden keräytymisen kannalta on pysyvillä viljelmillä, hedelmä- ja viinitarhoilla, nurmi-alueilla, niityillä ja metsänviljelyllä;

10. korostaa vesihuollon merkitystä vuoristoalueilla ja kehottaa komissiota kannustamaan paikallis- ja alueviranomaisia kehittämään solidaarisuuden tunnetta yläjuoksun ja alajuoksun käyttäjien välille;

11. palauttaa mieliin ilmastonmuutoksen, veden niukkuuden ja kuivuuden sekä paikallisten vesivarojen säilyttämiseen ja suojeluun tähtäävän alueiden integroidun hoidon välisen yhteyden ja on syvästi huolissaan niiden mahdollisesta vaikutuksesta kansanterveyteen; kehottaa huomioimaan vesivaroihin kohdistuvan vaikutuksen laadittaessa ilmastonmuutoksen torjuntaan pyrkivää politiikkaa; pyytää tutkimaan perusteellisesti biopolttoaineiden kehittämisen ja vesivarojen saatavuuden välistä suhdetta; kehottaa lisäksi arvioimaan erityisesti paljon vettä kuluttavia laitoksia; korostaa tarvetta sisällyttää vesikysymys kaikkiin politiikan aloihin ja luoda aidosti integroitu lähestymistapa asian käsittelyyn, kaikki EU:n oikeudelliset ja rahoitusvälineet mukaan luettuna; tähdentää, että kaikkien poliittisten tasojen (valtio, alueet ja paikallistaso) olisi osallistuttava prosessiin;

12. uskoo, että veden niukkuus, kuivuus, ilmastonmuutos ja näiden ongelmien käsittelyyn tarkoitetut strategiat olisi liitettävä toisiinsa, ja katsoo, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen on asetettava vesipuitteidirektiivin täytäntöönpanon yhteydessä etusijalle;

13. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tunnustamaan, että metsähakkuut ja rajoittamaton kaupunkirakentaminen pahentavat kasvavaa vesipulaa; kehottaa jäsenvaltioita ja toimivaltaisia viranomaisia ottamaan huomioon vesipolitiikan näkökohdat maankäytön suunnittelussa erityisesti kehitettäessä taloudellista toimintaa haavoittuvilla jokien valuma-alueella saaret ja syrjäisimmät alueet mukaan lukien; korostaa, että veden kaiken tarjonnan on sen käyttötarkoituksesta riippumatta noudatettava veden oikeudenmukaista hinnoittelua, mikä saa erityisesti yritykset käyttämään vettä entistä tehokkaammin;

14. korostaa, että yhteisön talousarvion painopisteiden uudelleentarkastelussa olisi nostettava tärkeysjärjestyksessä korkeammalle ympäristötoimet ja erityisesti ilmastonmuutoksen vaikutusten, myös kuivuuden ja veden niukkuuden, torjuntaan tähtäävät toimenpiteet ja varmistettava, että tarvittavat lisäresurssit ovat käytettävissä;

15. kehottaa komissiota ottamaan huomioon, että ilmastonmuutoksen sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset maankäyttöön ja energian kustannuksiin ovat yhteydessä toisiinsa; kannustaa Euroopan unionia käyttämään vesitehokkuuden arvioinnissa objektiivisia ja taloudellisia indikaattoreita;

16. myöntää, että veden niukkuus sekä kuivuus vaikuttavat suoraan taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen; katsoo, että tälle näkökohdalle olisi annettava riittävästi sijaa tulevaa koheesiopolitiikkaa kehitettäessä ja että tätä varten on asetettava käyttöön kaikki tarvittavat budjettitoimet ja muut välineet;

17. huomauttaa, että alueiden taloudellinen asema, kilpailukyky ja kehitysmahdollisuudet ovat sidoksissa näihin monimutkaisiin ympäristökysymyksiin, jotka mainitaan tiedonannossa;

Torstai 9. lokakuuta 2008

18. tunnustaa vesipolitiikan puitedirektiivin merkityksen, koska se luo puitteet kaikkien Euroopan vesien "hyvän tilan" saavuttamiselle, alueiden välisen yhteistyön edistämiseksi, veden kestävä käytön edistämiseksi ja käytettävissä olevien vesivarojen suojelulle ja auttaa samalla lievittämään tulvien ja kuivuuden vaikutuksia, ja kehottaa komissiota ja kaikkia jäsenvaltioita panemaan sen säännökset täysimääräisesti täytäntöön ja varmistamaan, että veden niukkuuteen ja kuivuuteen liittyvät toimet eivät vaikuta negatiivisesti veden laatua koskeviin tavoitteisiin;
19. korostaa tarvetta selkeyttää (vesipuitedirektiivin yhteydessä) pitkäaikaisen kuivuuden määritelmää ja sen vaikutuksia vesipuitedirektiivin ympäristötavoitteiden saavuttamiseen kuivina kausina ja niiden jälkeen; huomauttaa, että veden niukkuus ja kuivuus ovat yhteydessä toisiinsa mutta erillisiä ilmiöitä ja niiden käsittelyssä olisi siksi käytettävä eriytettyjä strategioita;
20. korostaa, että kuivuus, maaperän eroosio, aavikoituminen ja metsäpalot ovat tiiviissä yhteydessä toisiinsa;
21. katsoo, että vesipolitiikan puitedirektiivissä vaadittaviin vesipiirin hoitosuunnitelmiin olisi sisällytettävä myös kuivuuden ja muiden hydrometeorologisten katastrofien hallinta ja niiden yhteydessä perustettava kriisinhallinta, joka on suunniteltu niiden vesipiirien konkreettisten tarpeiden mukaan, joissa on uhkana veden niukkuus ja kuivuus, ja johon kuuluu rajat ylittävä koordinointi, yleisön osallistuminen ja eri tasoilla eli Euroopan tasolla sekä kansallisella, alueellisella ja paikallistasolla toimivat varhaiset varoitusjärjestelmät; korostaa tarvetta välttää jokien luonnollisen virtauksen estäminen tulvien vähentämiseksi ja kannustaa arvioimaan laajemmin vesivirtojen luonnollisen reitin sulkemisen vaikutuksia;
22. korostaa metsien roolia veden kiertoalustassa ja metsän, laidunmaan ja viljelymaan tasapainoisen yhdistelmän merkitystä kestävässä vesivarojen hoidossa; korostaa erityisesti sellaisen maaperän roolia, jonka orgaanisen aineksen pitoisuus on korkea, sekä sopivan vuoroviljelyn merkitystä; varoittaa kasvavan maankäytön uhkaavan maataloutta, elintarviketurvaa ja vesivarojen kestävä hoitoa;
23. huomauttaa, että aavikoituminen on läheisessä yhteydessä metsätalouteen; kehottaa turvautumaan laajemmalti metsitykseen pinta- ja pohjavesien merkittävän valumisen ehkäisemiseksi ja lievittämiseksi sekä maaperän köyhtymisen ja eroosion torjumiseksi;
24. suosittaa, että yhteisön pelastuspalvelumekanismin puitteissa valmistaudutaan vastaamaan äärimmäisestä kuivuudesta johtuviin kriiseihin;
25. korostaa, että on tärkeää arvioida uudelleen kaikkialla unionissa käytettävissä olevan pohjaveden määrää ja sen käyttöä sääteleviä sääntöjä, millä pyritään etenkin varmistamaan pohjavesivarojen järkevä käyttö kunkin yksittäisen maan tarpeiden mukaisesti;
26. huomauttaa, ettei tiedonannossa oteta huomioon puhdistamattoman jäteveden aiheuttamia ongelmia lukuisilla alueilla;
27. korostaa, ettei pohjavesivarojen suojelun tarvetta pidä unohtaa siinä tapauksessa, että ne sisällytetään kokonaisvaltaiseen vesivarojen hoitoon;
28. pyytää neuvostoa, jäsenvaltioita ja alueellisia ja paikallisia viranomaisia ottamaan huomioon tiedonannossa esitetyt näkökannat muiden alojen politiikassa, jotta vesivarojen suojelulla ei aikaansaataisi tavoitteisiin nähden päinvastaisia vaikutuksia;
29. korostaa maailmanlaajusten kokemusten todistavan, että jokien suunnan muuttaminen johtaa ekologisten ja hydromorfologisten olosuhteiden korjaamattomaan vahingoittumiseen, jolloin ihmisten on ehkä muutettava kotoaan ja yritysten on siirryttävä muualle, mikä haittaa sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta; kehottaa jäsenvaltioita estämään jokiensa valuma-alueiden tilan huonontumisen sekä noudattamaan täysin vesipuitedirektiivin 1 ja 4 artiklassa mainittuja vaatimuksia ja kehottaa komissiota myöntämään EU:n rahoitusta vain hankkeille, joissa näitä vaatimuksia noudatetaan täysin;

Torstai 9. lokakuuta 2008

30. kehottaa neuvostoa tekemään viipymättä päätöksen ehdotetusta Euroopan unionin solidaarisuusrahastoa koskevasta asetuksesta (KOM(2005)0108) tukiperusteiden ja tukikelpoisten toimien määrittelyjen parantamiseksi sisällyttämällä niihin myös kuivuuden, jotta voidaan korjata luonnonkatastrofien aiheuttamia vahinkoja kaikkein tehokkaimmilla, joustavimmilla ja sopivimmilla tavoilla ottaen huomioon, että parlamentti hyväksyi oman kantansa jo 18. toukokuuta 2006 ⁽¹⁾;

31. pitää myönteisenä sitä, että veden säästäminen on komission tärkein prioriteetti, jolla vastataan vesipulaan ja kuivuuteen; kehottaa komissiota tässä yhteydessä takaamaan, ettei rakennerrastojen käyttö ole vastoin tätä prioriteettia, ja kehottaa sitä lisäämään kestävä vesihuollon hankkeiden perusteeksi sekä kehottaa hankkimaan todisteita siitä, että alueelliset ja paikalliset viranomaiset hyödyntävät täysin veden säästämistä ja noudattavat vesipuitedirektiivin vaatimuksia, ennen kuin se myöntää niille rahoitusta rakennerrahastoista;

32. pitää välttämättömänä, silloin kun vesistö kulkee useamman kuin yhden jäsenvaltion halki, ottaa käyttöön alueiden välinen ja maiden välinen yhteistyö vesistöjen integroitua hallinnointia varten, erityisesti maatalouden alalla;

33. muistuttaa, että EU:ssa lähes 20 prosenttia vedestä menee hukkaan puutteellisen vesitehokkuuden vuoksi, ja korostaa tarvetta tehdä mittavia investointeja teknisen kehityksen parantamiseksi kaikilla talouden aloilla (keskittyen paljon vettä käyttäviin kohteisiin ja niihin aloihin, joilla veden säästöpotentiaali on suurin); toteaa, että vesivarojen huono hoito on veden niukkuuteen vaikuttava ongelma, jolla voi olla suurempia haittavaikutuksia kuivina kausina, mutta se ei itsessään aiheuta kuivuutta, joka on luonnonilmiö;

34. ehdottaa komissiolle – ottaen huomioon, että veden niukkuus ja kuivuus liittyvät läheisesti veden tuhlailevasta käytöstä johtuviin moninlaisiin ongelmiin – että säästäväisen vedenkäytön kriteerit sisällytetään EU:n rahastoista myönnettävän tuen ehtoihin;

35. kehottaa EU:ta tukemaan vähemmän vettä ja energiaa käyttävää tekniikkaa, hyvien käytänteiden vaihtamista ja innovointia, jonka tarkoituksena on parantaa veden käytön tehokkuutta;

36. kehottaa komissiota – ottaen huomioon, että vuodoista johtuva hävikki asutuskeskusten julkisessa vesihuoltojärjestelmässä voi olla yli 50 prosenttia – harkitsemaan mahdollisuutta edistää vesivarojen kestävää käyttöä kannustamalla luomaan kaupunkiverkostoja, joiden puitteissa voidaan vaihtaa parhaita käytäntöjä muun muassa uudelleenkäytön, vedensäästön ja vedenkäytön tehostamisen alalla ja toteuttaa yhdessä ko-keellisia demonstrointihankkeita; kehottaa myös paikallisviranomaisia parantamaan vanhentuneita vedenjakeluverkostoja;

37. korostaa, että 40 prosenttia EU:ssa käytetystä vedestä voitaisiin säästää; kehottaa ryhtymään konkreettisiin toimiin ja toteuttamaan taloudellisia kannustimia tehokkaamman ja kestävämmän veden käytön edistämiseksi; kehottaa myös asentamaan laajalti vedenkulutuksen mittauslaitteita säästöjen, uudelleenkäytön sekä tehokkaan ja järkevän vedenkäytön kannustamiseksi; kannustaa tilanteesta eniten kärsiviä jäsenvaltioita osoittamaan osan rakennerrahastoista saamistaan varoista vedenkäytön ja vedensäästön tehostamiseen tähtäävien hankkeiden rahoittamiseen; kannustaa vesipiirin viranomaisia analysoimaan vaihtoehtoisten vesivarojen hallintatoimien kustannus-hyöty-suhdetta kaikilla aloilla;

38. korostaa tarvetta torjua tuhlausta ja tasapainottaa veden käyttökohteita etenkin uudelleenkäytön avulla, ottaen huomioon sen moninaiset hyödyt; biologiset, sosiaaliset, ympäristölliset, symboliset, kulttuuriset, maisemalliset ja matkailuun kohdistuvat hyödyt;

39. palauttaa mieliin, että vesipolitiikan puitedirektiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaan ”jäsenvaltioiden on otettava huomioon vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamisen periaate (...) erityisesti pilaaja maksaa -periaate” ja niiden on varmistettava, että viimeistään vuonna 2010 ”veden hinnoittelupolitiikka tarjoaa käyttäjille riittävät kannustimet vesivarojen tehokkaaseen käyttämiseen (...)” ja että ”veden käytön eri sektorit (...) osallistuvat riittävästi vesipalveluista aiheutuvien kustannusten kattamiseen”;

⁽¹⁾ EUVL C 297 E, 7.12.2006, s. 331.

Torstai 9. lokakuuta 2008

40. katsoo, että vaikka vesivarojen hallintaohjelmien on perustuttava periaatteeseen, jonka mukaan saastuttaja maksaa, niihin on myös sisällyttävä toimia viallisten laitteistojen ja vääränlaisen viljelyn tai maatalousjärjestelmien aiheuttaman merkittävän hävikin lopettamiseksi;
41. korostaa, että joidenkin maiden maataloudessa veden käyttöä voidaan tehostaa paljon; toivoo, että yhteisen maatalouspolitiikan yleisen tarkastelun yhteydessä otetaan huomioon tämä ongelma ja esitetään konkreettisia toimia kestävämmän veden käytön edistämiseksi sellaisten kannustimien avulla, joilla otetaan käyttöön parhaita käytettävissä olevia käytänteitä ja tekniikoita, sekä täydentävien ehtojen, ”saastuttaja maksaa” ja ”käyttäjät maksaa” -periaatteiden soveltamisen ja maaseudun kehittämissuunnitelmien avulla; katsoo, että Euroopan unionin olisi tuettava maatalouden vesivarojen hoidon parantamiseen tähtääviä toimia edistämällä kastelujärjestelmien nykyaikaistamista vedenkulutuksen vähentämiseksi ja kannustamalla alan tutkimusta;
42. painottaa sen tehtävän merkitystä, joka ympäristöohjelmilla on yhteisen maatalouspolitiikan toisen pilarin puitteissa kannustimien luomisessa vesivarojen puhtautta ja kestävyyttä suojeleville maatalouskäytännöille;
43. korostaa, että biopolttoaineiden tuotanto lisää suuresti veden kysyntää ja korostaa tarvetta seurata tiiviisti biopolttoaineiden käytön vaikutuksia ja tarkistaa säännöllisesti unionin ja jäsenvaltioiden biopolttopolitiikkaa;
44. huomauttaa, että veden suurkäyttäjät (kuten voimalaitokset) eivät kuluta vettä loppuun, vaan se palautetaan teollisen prosessin jälkeen kiertokulkuun; korostaa, että tällä on suuri vaikutus pintaveden saatavuuteen, ekologisiin järjestelmiin ja kansanterveyteen, sillä se nostaa veden lämpötilaa; korostaa tarvetta huomioida nämä vaikutukset;
45. muistuttaa, että kuluttajilla on keskeinen rooli veden kestävä käytön saavuttamisessa EU:ssa; kehottaa EU:ta sen vuoksi käynnistämään yleisiä tiedotus- ja valistuskampanjoita, joilla ihmisille tiedotetaan vesikysymyksestä ja heitä kannustetaan ryhtymään konkreettisiin toimiin;
46. huomauttaa komissiolle, että kuluttajia voidaan kannustaa säästeliäämpään vedenkäyttöön veden todellista arvoa vastaavan tehokkaan hinnoittelupolitiikan avulla;
47. korostaa alue- ja paikallisviranomaisten sekä kansalaisjärjestöjen asemaa valistuskampanjojen ja koulutustoiminnan järjestämisessä;
48. kehottaa komissiota sekä jäsenvaltioiden alueita ja kaupunkeja kannustamaan vettä säästävää kulttuuria EU:ssa edistämällä sadeveden talteenottoa ja käynnistämällä kampanjoita, joilla lisätään yleistä tietoisuutta veden säästämistä, esimerkiksi sopivien koulutusohjelmien avulla; kehottaa komissiota tukemaan parhaiden käytäntöjen vaihtoa alueiden, kaupunkien ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen välillä niin, että keskitytään toimiin, joilla voidaan säästää vettä (sade- ja jätevesien puhdistus mukaan lukien) sekä vesihuollon tehokkuuden parantamiseen ja kuivuusriskien hallintaan;
49. pitää välttämättömänä tuottajille suunnattujen tiedotus-, tiedostamis- ja koulutuskampanjojen tukemista, jotta he pyrkisivät aktiivisesti vesivarojen kestävään hallintoon;
50. katsoo, että tuotteiden vedenkulutuksen merkintäjärjestelmä, jollainen on jo olemassa energiatehokkuuden mittaamiseksi, olisi asianmukainen väline kestävämmän vedenkulutuksen varmistamiseksi, mutta korostaa, että
- a) järjestelmän olisi perustuttava vapaaehtoisuuteen, ja
- b) siinä olisi huomioitava olemassa olevat merkinnät ja merkintäohjelmat, jotta kuluttajia ei hukutettaisi hämmentävään tietotulvaan;
51. kehottaa sisällyttämään vedenkäytön tehokkuuskriteerit rakennusnormeihin aina kun se on mahdollista;

Torstai 9. lokakuuta 2008

52. kehottaa kaikkia sidosryhmiä kehittämään vapaaehtoisen kestävästä vesihuoltoa koskevan merkitsemisjärjestelmän ja laatimaan vapaaehtoisia vedensäästöohjelmia talouden eri aloja varten (esim. maatalous, matkailu, valmistusteollisuus);
53. katsoo, että veden on oltava jatkossakin julkinen hyödyke ja maiden suvereniteetin peruselementti, jonka olisi oltava kaikkien saatavilla kohtuulliseen sosiaaliseen ja ekologiseen hintaan ottaen erityisesti huomioon kunkin maan erityistilanne ja olemassa olevat erilaiset maatalouden järjestelmät sekä maatalouden yhteiskunnallinen tehtävä;
54. kehottaa komissiota harkitsemaan vuonna 2009 sellaisen kokeiluhankkeen rahoittamista, joka kattaisi aavikoitumisen ja arojen muodostumisen pysäyttämiseksi Euroopassa tarvittavien ennaltaehkäisevien toimien kehittämisen tutkimuksen, kartoituksen ja seurannan, jotta voidaan ehkäistä eroosiota, aineiden kulkeutumista sekä maatalouden ja luonnon monimuotoisuuden menetyksiä, parantaa maan suojelua ja viljavuutta ja kykyä sitoa vettä ja ottaa talteen hiiltä; toistaa luotettavan ja läpinäkyvän tiedon olevan tärkeää politiikan tehokkuuden varmistamiseksi;
55. suhtautuu myönteisesti eurooppalaisen kuivuuden seurantajärjestelmän ja varhaisvaroitusjärjestelmän perustamiseen; korostaa, että on tärkeää käydä laajaa keskustelua järjestelmän perustavoitteista, talousarvioista ja organisaatiosta;
56. kehottaa komissiota edistämään kuivuuden eurooppalaisen seurantakeskuksen toiminnan aloittamista Euroopan ympäristöviraston yhteydessä ja korostaa, että sen tulisi toimia täydentäen kansallisia tietoja antamalla normien mukaista alueellista ja paikallista kausittaista tietoa sademääristä ja eri alojen vedenkulutuksesta, mikä tukisi asianmukaista strategista päätöksentekoa;
57. korostaa, kuinka tärkeitä kestäväälle vesihuollolle ovat humusrikas maaperä, mukautettu vuoroviljelyjärjestelmä ja tasapainoinen sekoitus metsää, nurmea ja viljelysmaata; varoittaa, että maan lisääntyvä käyttö uhkaa maataloutta, elintarvikehuollon varmuutta ja kestävästä vesihuoltoa;
58. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita sellaisten alueiden uudelleenmetsittämisessä, jotka ovat kärsineet kausittaisesta kuivuudesta ja maastopaloista, niiden biologisen ilmaston ja luonnon erityispiirteiden kunnioittamisen pohjalta ja toivoo, että maaseutu- ja kaupunkimaisemien kunnostusta pidetään erittäin tärkeänä ja siinä otetaan tarvittavissa määrin huomioon paikalliset erityispiirteet;
59. katsoo, että veden niukkuus ja kausittainen kuivuus ovat lisänneet maastopalojen määrää ja niiden vakavuutta ja eteläisen Euroopan maiden, joille metsät usein ovat niiden tärkein luonnonvara, metsille tyypillisten lajien haavoittuvuutta ja tuhoutumisriskiä;
60. korostaa, että Euroopan unionin maatalousmallin suunnittelussa olisi otettava huomioon useimmin toistuvat ja ajankohtaisimmat ympäristöuhkat sekä veden niukkuus ja kuivuus ja että tähän liittyen tehokkaan kriisinhallintajärjestelmän olisi oltava yhteisen maatalouspolitiikan peruselementti;
61. katsoo, että metsien ja maataloustuotannon ympäristöllistä arvoa on arvioitava uudelleen ilmastonmuutoksen yhteydessä ja että on ehdottoman tärkeää saada kasvihuonekaasupäästöjen lisääntyminen ja metsien lisääntyminen tasapainoon, sillä metsien panos hiilidioksidivarastona on otettava huomioon kaikessa hiilidioksidikaasupäästöjen vähentämisessä tähtäävässä politiikassa;
62. tukee komission sitoumusta käsitellä jatkossakin veden niukkuuden ja kuivuuden asettamia haasteita kansainvälisellä tasolla ja etenkin aavikoitumisen estämiseksi tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien ilmastonmuutosta koskevan yleissopimuksen perusteella;
63. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.
-